

21. REGIONAALHALDUS

Regionaalhaldusena käsitletakse: avaliku halduse funktsioonide täitmist ja avalike teenuste osutamist, mis toimub maakondlikul või maakonnaülesel (mitut maakonda hõlmaval) tasandil.

Regionaalhaldust võib vaadelda koosnevana kahest, erineva ülesehituse ja toimemehhanismiga osast:

1) maavanem kui riigi käepikendus maakonnas on polüfunktsionaalne kohahalduse institutsioon; tema põhikohustus on sätestatud Vabariigi Valitsuse seaduses ning lisaks sellele on keskametkonnad talle delegeerinud hulgaliselt väga erinevaid ülesandeid;

2) kohahaldusüksused on keskvalitsusasutuste maakondades asuvad allüksused (ministeeriumide-ametite esindused), mis korraldavad harupoliitika elluviimist, teostavad järelevalvet jne.

Regionaalhaldust teostavad: maavanem ja tema kantselei (maavalitsus), samuti ministeeriumide, valitsusasutuste, ministeeriumide hallatavate riigiasutuste ja ministeeriumide valitsemisala asutuste allüksused (nt ametite ja inspeksioonide piirkondlikud talitused ja bürood, ARK, toidulaboratooriumid, maakohtud) jt.

Alljärgnevalt on käesolevas aastaraamatus toodud Lääne-Viru Maavalitsuse ja Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu ülevaade 2008.aasta tööst. Teiste maakonnas asuvate asutuste tegevus on ära toodud kas eraldi valdkondlike peatükkide juures või on kasutatud nende andmeid valdkondlikes ülevaadetes.

LÄÄNE-VIRU MAAVALITSUS

Maavalitsused on Siseministeeriumi haldusalas tegutsevad ja maavanemat teenindavad ning tema juhtimisel töötavad valitsusasutused. Maavalitsust juhib maavanem, kes vabariigi valitsuse seaduse järgi esindab maakonnas riigi huve ning hoolitseb maakonna tervikliku ja tasakaalustatud arengu eest.

Lääne-Viru maavanem 2008.a oli Urmas Tamm.

Maavalitsuse struktuur: kantselei, haridus- ja kultuuriosakond, arengu- ja planeeringuosakond, maaosakond, rahandusosakond. 2008.aastal ei olnud Lääne-Viru Maavalitsuse halduses enam ühtegi allasutust.

2008.aasta lõpu toimusid muutused ka maavalitsuse struktuuris, kui reorganiseeriti sotsiaal- ja tervishoiu osakond.

Sotsiaal- ja tervishoiuosakonnas olnud kolm ametnikku viidi üle maavalitsuse kantselei koosseisu, kus nad jätkasid oma varasemate ülesannete täitmist.

2008. aastal alanud majanduslangus ei jätnud puudutamata ka maavalitsust. 2008.aasta lõpuks oli maavalitsuses koondatud 12 ametikohta: realselt koondati üheksa inimest, ülejäänud lahkusid omal soovil. Ametikohtade vähendamine tõi kaasa osade valdkondade ametnike töökoormuse intensiivistumise.

2008. aasta lõpu seisuga oli maavalitsuse koosseisus 48 töötajat, sh 10 kõrgemat ametnikku, 29 vanemametnikku ja 4 abiteenistajat. Lääne-Viru maavalitsuse 43 ametnikku moodustab 6,8% kõigist maavalitsuste ametnikest.

Ametnike jagunemine soo järgi:

Kõige enam töötab Eestis naisi maavalitsustes (75%) ja põhiseaduslikes institutsioonides. Lääne-Viru Maavalitsuse ametnike jagunemine soo järgi: 23% mehed ja 78% naised.

Kõigis 15 maavalitsuses oli kokku 31.12.2008.a seisuga 630 ametnikku (2007.a 693), s.o 4,5% kõigist riigiametnikest. Aasta jooksul vähenes maavalitsustes ametnike arv 63 võrra e 9,1%. (Allikas: Avaliku teenistuse aastaraamat 2008).

HARIDUS- JA KULTUURIOSAKOND

Osakonna eesmärk on kujundada maakonnas regionaalset ja riiklikku haridus-, kultuuri-, spordi- ja noorsoopoliitikat ning korraldada maavalitsuse ülesannete täitmist nendes valdkondades, tagamaks maakonnas hariduse, noorsoo, kultuuri ja spordi tervikliku ja tasakaalustatud arengu koostöös tegevuse sihtrühmadega.

Vastavalt osakonna põhimäärusele, 2008.a. tegevuskavale, koostöölepingutele siseministeeriumi ja haridus- ja teadusministeeriumiga ning Sise- ja Kultuuriministeeriumiga olid osakonna prioriteetidid hariduse valdkonnas: kõrgkoolide ümarlaua tegevuse korraldamine maakonna kõrghariduse arendamisel jätkusuutlikuks ühise kompetentsikeskuse abil, ettevõtjate kaasamine noorte karjäärinõustamisse ning kutse- ja kõrghariduse arendamisse, õppeasutuste võrgu jätkusuutlikkuse kaardistamine, täiskasvanuhariduse olukorra (koolitajate ja koolituste hulga) kaardistamine, tugiteenuste süsteemi väljaarendamine koolikohustuse mittetäitjate ning HEV-lastel, sh andekate laste toetamiseks, integreeritud nõustamiskeskuse töölerakendamine.

HARIDUSE VALDKONNAS

Riiklik järelevalve, välis- ja sisehindamine

Välishindamisega seotud korralduslikud toimingud teostati õigeaegselt ja korrektselt.

Riiklikku järelevalvet viidi läbi 8 haridusasutuses, kokku 9 järelevalvet. 2008. aastal viidi riiklik temaatiline järelevalve läbi Vajangu Põhikoolis (järelevalve nii lasteaias kui ka koolis), Tapa Lasteaias „Pisipõnn”, Väike-Maarja Gümnaasiumis ja Rakvere Kutsekeskkoolis, Lasila Põhikoolis, Tapa Gümnaasiumis, Lasteaias Kungla (Rakvere), Laekvere Lasteaias „Rüblük”.

Temaatilise riiklik järelevalve teemad olid: alushariduses laste koolivalmiduse toetamine; üldhariduses õpilaste õpijõudluse toetamiseks ja väljalangevuse ennetamiseks rakendatavate meetmete mõjususe ja kutsehariduses riiklikult tagatud vahendite (koolilõuna ja söidukulu) kasutamine õpilaste toetamiseks ning õppeasutuses rakendatavad meetmed õpilaste väljalangevuse vähendamiseks.

Järelevalve all olnud lasteaedades tehakse head tööd laste kooliks ettevalmistamisel. Parendamist vajab laste arengu pidev jälgimine ja dokumenteerimine.

Riikliku järelevalve läbiviija kasutas üldhariduskooli, kutsekooli kui koolieelsete lasteasutuses riikliku järelevalve läbiviimisel eksperte lasteaedades ja kutsekoolis, et suurendada usaldusväärust ja kompetentsust järelevalve läbiviimisel. Ekspertide kasutamise hindas edukaks ka ministeerium.

Aastal 2007 oli osakonna üks olulisemaid töösuundi motiveerida haridusasutusi tegelema sisehindamisega. 2008.a. esitasid sisehindamise aruande Riiklikule Eksami- ja Kvalifikatsioonikeskusele Kunda Ühisgümnaasium, Rakvere Gümnaasium, Vasta Kool, Sõmeru Lasteaed "Pääsusilm" ja Rakvere Lasteaed.

Riigieksamite, tasemetööde läbiviimine Lääne-Virumaal

Moodustati 66 riigieksamite komisjoni, kaasati 27 välisvaatlejat riigieksamitele. 2008. aastal tegid Lääne-Virumaa koolide gümnasistid tegid lisaks kohustuslikule kirjandile rohkem eksameid inglise keeles (364 õpilast), geograafias (346), ühiskonnaõpetuses (253), matemaatikas (179) ja bioloogias (150 õpilast, mis on umbes veerand abiturientide arvust)). Ülejäänud ainete eksameid tegi väiksem arv abituriente.

Riigi keskmisele tasemele või üle selle ulatus Lääne-Virumaa koolide keskmine eksamitulemus 6 õppeaines: riigikeeles, ühiskonnaõpetuses, füüsikas, geograafias, inglise keeles ja keemias. See on ühe aine võrra vähem kui aastal 2007 ja 2 aine võrra vähem kui aastal 2006.

Maavalitsus koordineeris 8 üleriigilise tasemetöö läbiviimist kokku 11 koolis 3. või 6.klassis. Esmakordselt olid osakonna vaatlejad tasemetööde läbiviimise juures. Ei täheldatud ühtegi kõrvalekaldumist tööde läbiviimise korral, 2008. aastal (nagu ka 2007. aastal) olid kõikide tasemetööde keskmised tulemused madalamad riiklikest tulemustest. Edukamad tasemetööde (tasemetööde keskmine kõrgem riiklikust keskmisest) sooritajad 3.klasside seas olid: Laekvere Rakvere ja Võsu Põhikool. Edukas tasemetööde sooritaja 6.klasside seas oli Lehtse Põhikool, kelle keskmised tulemused kolmes tasemetöös olid kõrgemad riiklikest tulemustest.

Nõustamiskomisjoni tegevus

Maakondlik nõustamiskomisjon pidas 18 koosolekut. Aasta jooksul nõustati 165 last (2007.a. 179 last), seejuures õppekava määrati 66 korral, erikooli või -klassi suunati 55 korral ning koolipikendust anti 40 lapsele. Nõustamiskomisjoni koosolekud toimusid reeglipäraselt kord kuus, vajadusel peeti ka lisakoosolekuid.

Elavnes koostöö VIROLiga maakondliku nõustamiskeskuse loomiseks Lääne-Virumaal (hariduslike erivajadustega laste nõustamine). Seoses sellega, et riik andis selle programmi omavalitsuste liidule jäi, maavalitsus abiliseks projekti käivitamisel.

Koolivõrgu arengukava koostamine

Maavalitsus kaardistas koolide jätkusuutlikkuse õpilaste, õpetajate, õppebaasi ja õppekava osas. Maavalitsus esitas projekti VIROLile juulis. Seoses riiklike kriteeriumide muutumisega jätkub koolivõrgu arengukava koostamine 2009.a.

Konkursid, tunnustamine

Aasta õpetaja konkurssi uue korra alusel kuulutati välja konkurss juba märtsis ning selle alusel antakse lisaks Aasta õpetaja nimele ka aasta koolijuhi, lasteaia õpetaja ning huvikooli õpetaja. Nimeliselt tunnustati 8 haridustöötajat. Lisaks toimusid tunnustusüritused abiturientidele, põhikoolide lõpetajatele, ainetundjatele, noortele õpetajatele.

Koostöö kõrgkoolidega

2008.a. alguses sõlmis maavalitsus koostöölepingu TTÜ-ga. Tänu sellele käivitusid koostööprojektid tehnikahariduse arendamiseks maakonnas ühistegevused tehnika- ja tehnoloogia ala propageerimiseks (tehnikaringide juhendajate koolitus, ainesektsioonide informeerimine, tehnoloogiakooli laagrid jmt).

Lisaks sellele jätkus koostöö ülikoolidega, toimusid TÜ teaduspäevad, akadeemikute päev, Tallinna Tehnikaülikooli ja maakonna ettevõtjate vaheline koostöö.

Maakondliku kompetentsikeskuse loomine

Koostöös maakonna kolme kõrgkooli, Rakvere linna ja maakondliku arenduskeskusega loodi maakondlik kõrgkoolide töörühm ühise kompetentsikeskuse loomiseks. Kõrgkoolide ümarlaua ja Rakvere linnaga koostöös käivitati ühtse kompetentsikeskuse projekt, mille tulemusena valmis 2008.aastal eeltöö SA Virumaa kompetentsikeskuse, nn Tark maja asutamiseks, kuhu koondusid parimad kompetentsid ettevõtluse ja elukeskkonna arendamiseks.

Maavalitsus korraldas samal teemal novembris Mädapeal ka arengukonverentsi.

Haridusasutuste tegevuse koordineerimine

Haridusasutuste tegevuse koordineerimiseks tõhustas maavalitsus infovahetust uute infovahendite abil (infolehed juhtidele ja asutustele, -listid, infoportaal) ja viis läbi regulaarseid infopäevi 2 korda aastas ainesektsioonide juhtidele, 4 korda aastas koolijuhtidele, koostöös VIROLiga hariduspäev augustis kõigile hariduse valdkonnas tegelejatele.

2008.a. viidi sisse muudatused ainesektsioonide juhendamisel: osakond nõustab ja koordineerib erinevate ainesektsioonide koostööd. Moodustasid uued ainesektsioonid: eripedagoogid, riigikaitseõpetajad, lasteaedade juhtide asetäitjad õppekasvatustöö alal.

Haridusüritused

Koostöös VIROL-iga (rahastaja) ja aineseksioonidega viidi läbi 144 haridusüritust, 31 aineolümpiaadi, koordineeriti 28 aineseksiooni üritust, korraldati 3 konverentsi (kodu-uurimise ja alushariduse teemal ning noortekonverents), koostööpartneritele korraldati 9 infopäeva, korraldati 8 ümarlauda. Toimus hariduse- ja töömess, täiskasvanud õppija infopäev, hariduspäev augustis.

Osakonna eestvedamisel toimus rahvastikufoorum alternatiivsetest lastehoiu võimalustest.

Tulemuslikumaks tööks on edaspidi vajalik pöörata enam tähelepanu:

1. Praeguse seadusandluse alusel ei tehta järelkontrolli haridusasutustes
2. Kuigi haridusasutused ei pea enam paberikandjal infot statistikaametile esitama ning koolide sisehindamise ja järelevalve käigus on mitmete hinnangute andmisel aluseks EHIS, ei ole uus süsteem ei ole veel hästi juurdunud ning nii tehnilistest, kui ka koolidest tulenevatel põhjustel ei saa EHIS-sest alati tõeseid andmeid.
3. Haridusasutused ei mõista VIROLi rolle hariduse valdkonna koordineerimisel. Üldsuse ootus on maavalitsuse panusele nii koordineerimises kui korraldamises.
4. Viimastel aastatel tegeles VIROL aineseksioonide ja õpilasüritustega, kuid paraku ainult finantseerimisega. Osakond pidi 2008.a. sekkuma, et koordineerida selle alast tegevust. Hariduse valdkonna koordineerimise kohta on tagasiside haridusasutustelt olnud positiivne, ilmselt tänu sisukamale koostööle nendega.

KULTUURI VALDKONNAS

Maavalitsuse prioriteediks 2008.a. kultuurivaldkonnas oli kultuuriasutuste, -tegelaste ja -ühenduste kaasamine maakondlikku ühistegevusse.

Osakond täitis oma ülesanded: kultuurialased tegevused ja projektid said koordineeritud ning läbi viidud, toetati kultuuri- ja ajaloolist omapära ning traditsioonide säilitamist. Põhirõhk oli infovahetuse parandamisel ning koostöö arendamisel erinevate kultuuriühendustega (infopäevad, sündmuste kalender).

Kultuuriüritused ja nende kalender

Edasimineku kogu maakonna jaoks oli kultuuriasutuste kohta info avalikustamine maakonna infoportaalis.

Maavalitsus koordineeris kultuuriüritusi koos VIROL-i ja teiste kultuuriasutustega. Kokku toimus 1200 üritust ja viidi läbi 21 maakondlikku üritust.

Projektitegevus

Kultuuri valdkonnas viidi ellu Rahvakultuuri arendus- ja koolituskeskuse rahastatud rahvakultuurialase koolituse projekt ning kultuurkapitali rahastatud kultuurirahva suvekool.

Projekti "Teater maale" raames rahastati 7 etendust, kus 11 projektile eraldati kokku 29 000 krooni.

Vabariigi 90.aastapäeva tähistamine

Maavalitsus koordineeris laialatuslikku Viru regi projekti Eesti Vabariigi 90. sünniaastapäevaks, mille käigus koostati regilaul riigi 90.aastapäeva auks. See ettevõtmine leidis laialdast tunnustamist üle Eesti kui omaladsemat kingitust. Jätkati riiklike tähtpäevade traditsioonidega: vabariigi aastapäeva tähistamine, sõjaveteranide lõuna võidupühal, lipupäeva tähistamine (4.juunil) koos Rakvere linnaga.

Juunis loodi SA Viru Instituut kultuurialaseks koostööks Ida- ja Lääne-Viru maakonna vahel. Asuti korraldama koguteos Virumaa kirjastamist.

Üldlaulu- ja tantsupeo ettevalmistamine

Moodustati 2009.aastal toimuvaks laulu- ja tantsupeoks maakondlik komisjon, et koordineerida peoks ettevalmistust.

Samuti jätkus rahvusvahelise koostöö sõpruspiirkondadega: Kuopios käis Virumaa kammerorkester, Ungaris Virumaa noorte meeste koor ning Dobeles Viru-Nigula taitlejad.

Arengutegevus kultuurivaldkonnas:

2008.a täiendati aasta varem koostatud kultuuri arengukava, kuid oluliste märkuste ja paranduste tõttu ümber tegemisele 2009.aastal.

Tulemuslikumaks tööks on edaspidi vajalik pöörata enam tähelepanu järgmistele tegevustele:

seadusandluse puudulikkusest tingitud on praegu rollide ebamäärasus, vaja on määratleda rollid, vastutajad; kultuurivaldkonna arengukava koostamisele: praegu on selle kinnitamise veninud (takerdumine riigi, omavalitsuste liidu ja omavalitsuste rolli ebaselgusele valdkonna arendamisel);

Maavalitsusel ei õnnestunud konkursid leida haridus- ja kultuuriosakonda eraldi kultuuritööspetsialist.

NOORSOOTOÖ VALDKOND

Maavalitsuse prioriteediks 2008.a. oli maakonna noorte kaasamine otsustusprotsessidesse (maakondlik noortekogu, õpilasesindused jt noorteorganisatsioonid).

Noorsooprogrammide koordineerimine, elluviimine

Noorsootöö alaste ülesannete täitmiseks viidi ellu noorsooprogrammid, koordineeriti osakonna poolt noorsootööasutuste tegevust, korraldati noorte teavitust ja nõustamist.

Maakondlik avatud noortekeskuste projektikonkurss sai korraldatud õigeaegselt, projektid hinnatud ja ellurakendatud (konkurss 3 voorus 34 projekti). Paraku vähenes taotlejate arv ning taotlejate kvaliteet.

Maavalitsus teostas järelevalvet aasta jooksul 11 noorsooalase lepingu täitmise üle.

2008.a. kasvas tegutsevate noortekeskuste arv 28-lt 30-le. Noortekeskused puuduvad ainult kahes omavalitsuses - Vihula ja Viru-Nigula vallas.

Teavitamis- ja nõustamiskeskuse arv ei muutunud, käib ettevalmistus maakondliku integreeritud keskuse avamiseks.

Karjäärinõustamine

Maavalitsus koostas projekti EL struktuurfondidest rahastamiseks karjäärinõustamise arendamiseks maakonnas. Noorte teavituse- ja nõustamisalas tegevuses alustasid koostööd üldhariduskoolid, noortekeskused, raamatukogud ja ettevõtjad.

Maakondlik alaealiste komisjoni töö oli tagatud: komisjon arutas 22 koosolekul 254 lapse 365 õiguserikkumise asja (2007.a oli 420 õiguserikkumist). Komisjon kaasrahastas 13 alaealiste õiguserikkumiste ennetamisele suunatud projekti summas 185 000 krooni. Alaealiste komisjoni koostöövõrgustik tihenes läbi erinevate vormide (MTÜ-d, sotsiaalpedagoogid). 2008.a võeti suund alaealiste komisjoni loomisele suuremates omavalitsustes.

Noorsootöölased üritused

Maavalitsus korraldas piirkondades 7 noorte info- ja nõustamise päeva, lisaks Lääne-Viru Rakenduskõrgkooliga 7 põhikooli noorte karjäärinõustamispäeva. Noortele toimusid: maakondlik noortepäev, tervisefoorum, südamenädala puhul orienteerumismäng õpilasesinduste juhtidele ja noorte huvimess.

Tihenes koostöövõrgustik: ettevõtjate ümarlaud kaasati kutsehariduse ja karjäärinõustamise arendamisele. Koostöö toimusid haridus- ja töömess 17.aprillil Vaala keskus, täiskasvanud õppija infopäev 11.oktoobril Põhjakeskuses ning maakondlik töövarjupäev novembris.

Noorte teavitamine

2008.a. koostati 3 vahelehte Virumaa Teataja vahendusel noorte informeerimiseks ja nõustamiseks (haridusmessi infoleht 17.aprillil, täiskasvanud õppija infoleht 11.okt ja 28.novembril infoleht pealkirjaga "Teeviit - teejuht ellu").

EL teavituse

Osakond tegeles ja viis ellu järgmised EL teavituseprojektid järgmistel teemadel: Šengen, muulased, Euroopa päev; õppimine, praktiseerimine Euroopas, EL sotsiaalpoliitika.

Infopäevi toimus 5 ja projekte oli 6. EL teavitusele on kaasatud kõige enam noori. Uudseks ja õnnestunumaks ettevõtmiseks oli 2008.aastal osavõtt 9.mail toimunud euromessist ja vaheleht Virumaa Teatajas EL teemadel

2007.a. aktiveerunud kolme kõrgkooli üliõpilastest koosnev ümarlaud korraldas 2008.a. tudengite kevadpäevade üritusi ning arutelusid maavanema juures noori puudutavates küsimustes. Aktiivselt löödi kaasa noorte haridus- ja töömessil.

Maakondlik noortekogu

2008.aastal jätkus ka õpilasesinduste koostöö, kord kvartalis saadi kokku. Mitmed õpilasesindused määrasid oma esindaja maakondlikku noortekokku.

Kõige aktiivsem noorteühendus maakonnas oli 2008.a. Lääne-Viru noortekogu. Maavanem ja noortekogu allkirjastasid maakondlikul noortepäeval, 1.septembril koostöölepingu. Selles lepiti kokku omavahelise suhtlemise põhimõtetes ja tegevustes, mis tagavad maakonna aktiivseid noori ühendava vabatahtliku ühenduse - Lääne-Virumaa Noortekogu arendamise ning osaluse maakonna arengustrateegias püstitatud eesmärkide täitmisel. Osaleti projektis „Noored ministrid“ ja Euroopa noortenädala üritustes. Teist korda toimus noortefoorum "Noor tahab teada".

Konkursid

Ka 2008.a. korraldati konkurss aasta noorsootöötajale ja tegijale huvihariduses, kuid valiti ka järjepideva tegevuse eest avatud noortekeskuses üks enam väljapaistev tegija, nn aastate noorsootöötaja.

Noorsootöölane arengutegevus

2008.a. valmis ja kinnitati maavanema poolt noorsootöö arengukava 2008-2015 (augustis).

Jätkus rahvusvaheline koostöö Ida-Soome ning Ida-Viru ja Järva maakonnaga, sõlmiti uus leping.

Teist korda korraldati maakonnas maakondlik noortepäev, seekord Kunda rannas 1.sept.2008.

Infovahetuse parandamiseks toimusid listid ja infopäevad erinevatele huvigruppidele (huvikoolid, noortekeskused, noorsootöötajad, huvijuhid). Noorsootöötajate regulaarne koostöö toimus maakonnas (pädevuskoolitus 5 õppepäeva). Hoogustus maakondlikult noorte riigikaitsealane arendamine (õppepäevad, võistluste sari).

Probleem

Noorsootöö kui suhteliselt uus tegevusvaldkond on veel üsna nõrguke, omavalitsused osutavad vähe tähelepanu ning VIROL ainult rahastab maakondlikke ühisüritusi. Kogu eestvedamise raskus selle valdkonna institutsiooni ülesehitamisel ning koostöövõrgustiku arendamisel on maavalitsusel.

Vaatamata korduvatele katsetele, et ole õnnestunud leida maakonnas tegusat ja usaldusväärset koostööpartnerit noorte teavitamise ja nõustamise korraldamiseks maakonnas, seetõttu tegeleb maavalitsus sellega ise.

2007.a. hakkas ministriumini asemel maavalitsustele lepingute alusel raha üle kandma Eesti Noorsootöö Keskus väitega, et nii saab kiiremini. Tegelikult venis 2008.a. aeg isegi pikemaks. Olukord ei ole paranenud.

Noorsootööprojektide, info ja nõustamise raha saab maakond kätte alles märtsis-aprillis. Samas on selleks ajaks õpilaste ja noortetöötajate jaoks 2-3 kuud (kusjuures parimad kuud), aga juba kadunud. Jaanuarist aprillini on kõige aktiivsem periood, kuid rahaliste vahendite mittekättesaadavuse tõttu kuhjuvad üritused maisse ja aastalõppu. Maavalitsus peab tegema ülekanded oma vahenditest, kuid seejuures on teadmata, kui palju vahendeid saab. Sellises olukorras on raske tagada kvaliteetseid ja järjepidevaid teenuseid.

SPORDI VALDKONNAS

Maavalitsuse prioriteetidid 2008.a. olid spordivaldkonnas eri valdkondade koordineeritud tegevus elanikkonna kaasamisel harrastusspordiga. Eriline rõhk oli spordinõukogu ja -liidu osatähtsuse tugevdamine spordi valdkonna arendamisel.

Maakondlik spordinõukogu

Spordialaste ülesannete täitmiseks maakonnas on oluline panus spordinõukogu aktiivsel tegevusel. 2008.a kinnistas maavanem uue maakondliku spordinõukogu koosseisu. Spordinõukogu suuremaks tööks oli uue harrastusspordi toetuste taotlemise korra väljatöötamine eesmärgiga parandada harrastusspordialast tegevust.

Projektitegevus

Projektitegevus spordivaldkonnas hõlmab järgmisi programme ja ühistegevust: algklasside kohustusliku ujumise algõpetus, harrastusspordi arendamine, koolispordi toetus kohalikelt omavalitsustelt, regionaalsete tervisespordikeskuste arendamine. Projekte laekus harrastusspordis 46 ja ujumise algõpetuses 38.

Lisaks sõlmiti maakonnas 31 koostööpartneriga liikumisharrastuse hea tahte leping „Terve Lääne-Virumaa”, propageeriti liikumisharrastaja osaleja kaardi kasutamist.

Maavalitsus sõlmis ujumise algõpetuse programmi läbiviimiseks 20 ja harrastusspordialasteks tegevuseks 26 lepingut taotlejatega. Noortespordi finantseerimislepingud sõlmiti kõikide omavalitsustega. Kõigi projektide üle teostas maavalitsus ka järelevalvet.

Maakonnas viidi läbi 81 spordiüritust ja koordineeriti 321 üritust.

Spordialane arengutegevus

2008.a. jätkus valdkonna arengukava täiendamine. Arengukava kinnitati maavanema poolt augustis.

Probleemid

Maakondlik spordiliit ei ole võimeline täitma talle õigusaktidega pandud ülesandeid, tal puudub võimekus kogu maakonnas spordi korraldamiseks, kuna töötab ainult üks spetsialist.

VIROL ei koordineeri ega korralda, ainult finantseerib koolisporti. Üldsuse ootus on maavalitsusel nii koordineerimises kui korraldamises.

Üldprobleem antud valdkondade koordineerimisel: üldsuse, asutuste ja koostööpartnerite ootused on maavalitsusele hariduse, kultuuri, noorsootöö ja spordivaldkonna koordineerimiseks suuremad kui seadusandlus on seda ette näinud, eriti eestvedamise ja korraldamise osas. VIROLis nähakse ühte rahastajat, aga mitte valdkonna koordineerijat, eestvedajat või korraldajat.

Kokkuvõtte osakonna tööst

Kokkuvõttes toimus 2008.a. valdkondade arendamine tihedas koostöös erinevate partneritega mitmetes uutes töövormides. Riigikaitsealane, karjäärinõustamise ning tehnikahariduse arendamine jäävad olulisemateks teemadeks ka 2009.aastal.

Sellest tulenevalt on 2009.a. prioriteet maakonna institutsioonide, organisatsioonide ja asutuste kooskõlastatud tegutsemine, eelkõige järgmistes suundades:

- maakonna kõrgkoolide, ettevõtete ja asutuste Rakvere linnas maakondliku kompetentsikeskuse rajamiseks, et tugevdada õpi- ja infokeskkonna arengut ning erinevate valdkondade kõrgharidusega spetsialistide suhtlemist
Ettevõtjate kaasamine noorte karjäärinõustamisse maakonnale vajalike elukutse ja tehnoloogiahariduse populariseerimisse.

- Noorte isamaalise kasvatuses töhestamiseks uute töövormide sisseviimine (võistluste sari, avalikud noorteüritused riigikaitse populariseerimiseks).

- Õppeasutuste võrgu jätkusuutlikkuse kaardistamine riigi poolt väljatöötatud kriteeriumide alusel.

- Kultuuriasutuste, -tegelaste ja -ühenduste kaasamine maakondlikku ühistegevusse kultuurinõukoja kaudu.

- Elanikkonna seni kaasamata gruppide (töölised, põhihariduseta noored, pensionärid) õppimisvõimaluste arendamine maakonna täiskasvanu-haridussüsteemis.

- Tugiteenuste süsteemi väljaarendamine HEV-lastes, sh andekate laste ja käitumisraskustega noorte toetamiseks, integreeritud nõustamiskeskuse tööloendamine koostöös VIROL-ga.

Spordinõukogu ja -liidu osatähtsuse tugevdamine spordi valdkonna arendamisel elanikkonna kaasamisel harrastusspordiga.

Maakonna noorte kaasamine ühistegevusse ja otsustusprotsessidesse (noortekogu, üliõpilaste ümarlaud, õpilasesindused jt noorteorganisatsioonid).

Koostas: osakonnajuhataja Marge Lepik

SOTSIAAL- JA TERVISHOIUOSAKOND

SOTSIAALHOOLEKANNE

Lääne-Viru maavalitsuse sotsiaalhoolekandearalane tegevus 2008. aastal hõlmas järelevalvet maakonnas osutatavate sotsiaalteenuste kvaliteedi üle kohalikes omavalitsustes ja hoolekandeesutustes, kohalikest sotsiaalregistritest laekuva informatsiooni ja riikliku statistilise aruandluse kogumist, analüüsimist ja edastamist sotsiaalministeeriumile, lapsendamise korraldamist, laste hoolekande korraldamist lepingulise teenusena kohaliku omavalitsuse ja eraõiguslikes hoolekandeesutustes, lapsehoiuteenuse tegevuslubade väljastamist, toimetulekutoetuse ja vältimatu abi toetuse väljamaksmise jälgimist ja aruandlust, tehniliste abivahendite soodustingimustel eraldamise korraldamist.

Riiklik järelevalve

Üheks mahukamaks tööloiguks on olnud järelevalve teostamine maakonnas osutatavate sotsiaalteenuste kvaliteedi üle. Järelevalve viidi läbi kaheksas kohaliku omavalitsuse üksuses, 12 üldtüüpi hooldekodus, viies erihoolekande teenuseid osutavas asutuses ja neljas asenduskoduteenust osutavas asutuses.

Järelevalve kohalike omavalitsuste sotsiaalteenuste üle

Omavalitsuses läbiviidud järelevalve käigus toodi ettepanekutena välja järgmist: kehtestada omavalitsuse õigusaktidega teenuste osutamise töökorrad; täita sotsiaalvaldkonda reguleerivaid seadusi ja muid õigusakte; sotsiaaltöötajate ametijuhendid viia vastavusse tegelike tööülesannetega; algatada menetlus laste perekonnanime ennistamiseks; dokumenteerida lastega peredes tehtav sotsiaaltöö; külastada eestkostel olevate laste kodusid ja asenduskoduteenusel viibivaid lapsi ning tutvuda laste arenguga ja anda hinnang laste heaolule; leida võimalusi lapsehoiuteenuse arendamiseks, eriti raske ja sügava puudega lastele; riigi rahastatava lapsehoiuteenuse rahaliste vahendite ülejäägi kasutamisel täpselt jälgida sotsiaalhoolekande seaduse § 12⁶ lg 4 ja volikogu määrust; kohalike omavalitsuste arengukavades ja tegevuskavades tuua välja sotsiaalvaldkonna teenuste arendamise kavad; pöörata senisest enam tähelepanu hoolekande arendustegevusele, vastavad suunised kajastada omavalitsuse arengukavades; kasutada aktiivsemalt erinevaid sotsiaaltöö meetodeid.

Järelevalve asenduskoduteenuse osutamise üle

Asenduskoduteenuse kvaliteeti kontrolliti kolmes eraõiguslikus laste hoolekandeesutuses: MTÜ Maria Lastekeskuses Tapal (riiklikul ülalpidamisel on 5 last), MTÜ Kirilill Rakvere Lastekodus (riiklikul ülalpidamisel 17 last) ning MTÜ Kesk-Norra Eesti Ühingu Tapa Laste- ja Noortekodus (riiklikul ülalpidamisel 16 last) ja Vinni valla omanduses olevas Inju Lastekodus (riiklikul ülalpidamisel 23 last).

Laste hoolekandeesutustes on tagatud asenduskoduteenusel viibivate laste hooldamine, kasvatamine ja arendamine. Asutustele on tehtud ettepanek jälgida lapse tegevuskava täitmist, teha vahekokkuvõtteid koostöös lapse võrgustiku (omavalitsuse ja kooli esindaja) liikmetega. Vastavalt sotsiaalhoolekande seaduse § 15⁹ kohustati asutuste töötajatel jätkata täienduskoolituste läbimist. Tulenevalt sotsiaalhoolekande seaduse § 21⁷ lg 1 kohustati Inju Lastekodu teavitama maavanemat andmete muutmiseks majandustegevuse registris seoses tegevusloa andmise aluseks olnud kasvatusala töötajate andmete muutmisega.

MTÜ Maria Lastekeskuses juhataja ei valda eesti keelt, millest on endiselt tingitud puudused selle asutuse asjaajamiskorras.

Järelevalve hooldusteenuste osutamise kvaliteedi üle

Sotsiaalminister ei ole senini kehtestanud üldtüüpi hooldekodudele kohustuslikke nõudeid hooldusteenuse osutamiseks, mille tõttu on raske hinnata üldhooldekodude arengut ja teenuste kvaliteeti.

Sotsiaal- ja tervishoiuosakonnas on välja töötatud üldtüüpi hooldekodu näidisstandard, mille alusel on hooldekodude omanikud koostanud oma standardi ja millele tugineb maavalitsuse kvaliteedihindamise kontrollakt.

12-s üldtüüpi hooldekodus läbi viidud järelevalve käigus esitati järgmised ettepanekud:

täita Tervisekaitsetalituse ja Ida-Eesti Päästkeskuse ettekirjutused tuleohutuse tagamise alal; jätkata aktiveerivaid tegevusi klientide liikumisvõime säilitamisel; jätkata töötajate kursustel osalemist, pöörates tähelepanu hoolekandearalasele täiendõppele. Ühes hoolekandeesutuses viia hoolealuste arv kõigis elutubades vastavusse täiskasvanute hoolekandeesutuste tervisekaitseõuetes sätestatuga.

Järelevalve erivajadustega inimeste riikliku hoolekandeteenuse kvaliteedi üle

2008. aastal teostati järelevalvet erivajadustega inimeste riikliku hoolekandeteenuse kvaliteedi üle AS Hoolekandeteenused Udriku ja Aavere Hooldekodus, Imastu Koolkodus, Rakvere Sotsiaalabikeskuse ja MTÜ Kirilill erivajadustega inimeste päevakeskustes.

AS Hoolekandeteenused Aavere Hooldekodus puudus kehtiv suunamiskiri igapäevaelu toetamise teenusele kolmel kliendil, ööpäevaringse hooldusega teenusele neljal teenusel viibijal, ühel töötamise toetamise kliendil ja seitsmel toetatud elamise kliendil. Rehabilitatsiooniplaanid puudusid kokku üheksal kliendil.

Isikule osutatava erihoolekande teenuse saamiseks nõutavate protseduuride täitmiseks tehti teenuse osutajale järgmised ettepanekud: registreerida delikaatsete isikuandmete töötlemine Andmekaitse Inspektsioonis või määrata delikaatsete isikuandmete töötlemise eest vastutav isik vastavalt andmekaitse seadusele; koostada kõigile klientidele rehabilitatsiooniplaanid; tagada kõigile klientidele kehtiv suunamiskiri erihoolekande teenusele.

AS Hoolekandeteenused Udriku Hooldekodu kõigil tööalistel klientidel on kehtiv suunamiskiri erihoolekande teenustele. Kõigil teenusel viibivatel klientidel on olemas kehtiv rehabilitatsiooniplaan, kuid plaani täitmise arvestust ei nähtu klientide isiklikest toimikutest.

AS Hoolekandeteenused Imastu Koolkodu erihoolekande klientidel on kõigil olemas kehtivad suunamiskirjad teenusele ja kõigil on olemas kehtivad rehabilitatsiooniplaanid.

AS Hoolekandeteenused Aavere ja Udriku Hooldekodus, Imastu Koolkodus vastavad töökorraldus, nõuete täitmine personali ja protseduuride osas sotsiaalministri poolt kehtestatud nõuetele, nõuded ruumidele ei ole täidetud täies mahus tegevusruumide vähesuse tõttu Udriku hooldekodus ja Aavere hooldekodus.

MTÜ Kirilill päevakeskuses Päevalill on klientidel olemas saatekirjad igapäevaelu toetamise teenusele; nõuded töökorraldusele, ruumidele, personali ja protseduuride osas vastavad sotsiaalministri poolt kehtestatud nõuetele.

Rakvere Sotsiaalabikeskusele tehti teenuste osutamisel järgmised ettepanekud: dokumendid igapäevaelu toetamise ja toetatud elamise teenuse jätkamiseks tuleb esitada piirkondlikule juhtumikorraldajale vähemalt kaks kuud enne kliendi teenusel viibimise tähtaja lõppu;

Rakvere Sotsiaalabikeskuse direktori poolt koostada ja kinnitada igapäevaelu toetamise ja toetatud elamise teenuste osutamise töökorrad; dokumenteerida teenuste osutamisel rehabilitatsiooniplaani alusel läbiviidavad tegevused.

Tegevuslubade väljastamine lapsehoiuteenuse osutamiseks

Maavalitsus väljastas 2008.aastal kaks tegevusluba lapsehoiuteenuse osutamiseks: Tapa lastekaitse Ühingule ja Mittetulundusühingule Trõnderikodu lapsehoid.

Tehniliste abivahendite soodustingimustel eraldamise lepingute sõlmimine

2008.a. sõlmiti tehniliste abivahendite soodustingimustel eraldamise lepingud 19 firmaga, s.o ühe lepingu võrra rohkem kui 2007. aastal. Lepingute maht koos lisaelarvega oli 4,32 miljonit krooni, mis on 1,47 milj krooni rohkem kui 2007. aastal. Fimade poolt pakutava teenuse kvaliteedi suhtes 2008.a. klientide poolt kirjalikke vaideid ja kaebusi ei esitatud.

2008.a. jooksul said abivahendeid 1736 inimest, s.o 73 inimest rohkem kui 2007. aastal. Kõige enam vajati põetus- ja hooldusvahendeid (neid said 2008.a 846 klienti ja 2007.a. 618 klienti) ning ortoose ja proteese (2008.a 455 klienti 2007.a. 310, järgnesid liikumisabivahendid (2008.a 408 klienti, 2007.a. 431). Kallimate kui 20 000 krooni makstavate abivahendite taotluste osas kujunes taotlejate ootejärjekord aasta jooksul taas väga pikaks. Lisaelarvest eraldas Sotsiaalministeerium raha vaid kolme kallima abivahendi jaoks ja abivahendite müügi osaliseks doteerimiseks. Hetkel kallimate kui 20 tuhat krooni maksvate abivahendite järjekorras inimesi ei ole. Küll aga jäid järjekorda 37 kuulmisabivahendi taotlejat ja väikevahendeid osta soovivad inimesed. Väikevahendite järjekorda peavad abivahendi firmad.

Koolitus jm tegevused

Korraldati koolitus maakonnas lapse ja/või pere professionaalsetele tugiisikutele ning Gordoni perekoolil põhinev peresuhteid käsitlev jätkuseminar omavalitsuse sotsiaal- ja lastekaitse spetsialistidele.

Maavalitsuses toimusid mitmed ümarlaud, teabepäevad ja seminarid sotsiaalhoolekande töötajatele ja teistele huvilistele teemadel: erihoolduse korraldamisest kohalikus omavalitsuses, inimõigused ning eestkostete korraldamine ja teovõime küsimuste lahendamine kohalikus omavalitsuses; uus hoolekandeseadus ja sellest tulenevad ülesanded kohalikule omavalitsusele ja maavanemale; puude raskusastme ja püsiva töövõimetuse taotlemise uuest menetluskorraldusest pensioniametites, nõupäev puuetega laste vanematele Lääne-Virumaa Puuetega Inimeste Kojas jm.

TERVISHOIUVALDKOND

Tervishoiuvaldkonnas toimus osakonnas tervishoiustatistika ja tervishoiualase majandustegevuse aruannete kogumine, koondamine ja õigeaegne esitamine Sotsiaalministeeriumile.

Järelevalve perearsti tegevuse üle

Maavalitsus teostas järelevalvet 42 perearsti nimistu alusel tegutseva perearsti tegevuse üle. Korraldati perearstide nimistute kinnitamine maavanema poolt ning nimistu piirsuurusest kõrvalekalletega nimistute kooskõlastamine haigekassaga. Maakonnas on 8 perearsti nimistut isikute arvuga üle 2000 ja 7 nimistut isikute arvuga alla 1200. Kahes suure nimistuga perearstipraktises töötavad abiarstid. Perearstide nimistutesse määrati 44 nimistutesse mitteregistreerunud isikut (2006.a. 56 isikut).

Haigekassa kontaktisik teenindas aasta jooksul kokku 1844 klienti.

Tervishoiualane arengutegevus

Osakonnas alustati maakonna hooldus- ja õendusabi võrgu arengukava 2009–2015 koostamist, mis jätkab varem koostatud samasisulise arengukava aastateks 2004-2015 põhimõtteid. Töögrupis osalesid haiglate esindajad, üldhoolekodu juhid, omavalitsuste sotsiaaltöötajad ja VIROLI juhatuse esimees.

Arengukava koostamisel on lähtutud sotsiaalministeeriumi poolt ette antud suuniseid Euroopa Liidu Sotsiaalfondi programmis „Töölesaamist toetavad hoolekandemeetmed 2007-2009“ alaprogrammi 3.4.2 „Eakate hooldusasutuste tervikliku ja kogu vabariiki hõlmava võrgu kujundamine“ ja 3.4.3 „Eakate hooldusasutuste kindlustamine kvalifitseeritud personaliga“ ja nende rakendamine“.

Maakonna hooldus- ja õendusabi võrgu arengukava ning selle koostamise aluspõhimõtted tulenevad antud programmidest. Arengukavas on lähtutud eakate integreeritud hoolduse kontseptsioonist, selle arengust ja rakendamisest, samuti maakonna eakate hooldamise hetkeseisust ja edasise arengu võimalustest, lähtudes keskmise eluea prognoosist.

Ühtlasi on arvestatud olemasolevate infrastruktuuridega, sest hooldusravi osutavad meie maakonnas keskustena ka edaspidi AS Rakvere Haigla ja AS Tapa Haigla.

TERVISEDENDUS

Tervisedendusala tegevus toetub südame- ja veresoonkonnahaiguste ennetamise riiklikele strateegiale 2005-2010. Selle elluviimiseks on maakonnas moodustatud tervisenõukogu ja koostatud tegevuskavad: Lääne-Viru maakonna südame- ja veresoonkonnahaiguste ennetamise riikliku strateegia tegevuskava 2008; Lääne-Virumaa HIV/AIDSi ennetusprogrammi tegevuskava 2008 ja Lääne-Virumaa narkomaania ennetusprogrammi tegevuskava 2008.

Nende täitmisel tehti tegevusi, mis olid suunatud rahvastiku füüsilise aktiivsuse suurendamiseks, rahvastiku toitumisharjumuste parandamiseks, tubaka tarbimislevimuse ja tubakasuitsuses keskkonnas viibimise vähendamiseks, õpilaste HIV-ga jm seksuaalalase teadlikkuse tõstmiseks ja riskikäitumise vähendamiseks ning uimastitarbimisega seotud teadlikkuse suurendamiseks.

Maakonna traumaennetusliku tegevusega tegeles maakondlik traumanõukogu, kes aitas ellu viia projekti „Traumade ennetamine Lääne-Viru maakonnas“. Tegevustesse olid haaratud kogu kohalik elanikkond, kohalike omavalitsuste esindajad, pedagoogid, haridusasutused ning ka perearstid.

2008.a. mais viidi maavalitsuse tervisetoa eestvedamisel läbi tervise- ja ohutusmess, mis on elanikkonna hulgas head vastukaja leidnud.

Projekti „Kodu tuleohutuks 2008“ raames viidi läbi Ida- ja Lääne-Virumaa sotsiaaltöötajatele tuleohutusala koolitus.

ARENGU-PLANEERINGU OSAKOND

Ühistranspordi korraldamine maakonnas

Tulenevalt ühistranspordiseadusest on maakonnaliinide korraldamine maavalitsuse ülesanne.

2008.a käisid ettevalmistused uue riigihanke läbiviimiseks. 2008.a novembris kuulutati välja riigihange, mis sisaldab suurusjärgus 70% maakonnaliine.

2008. aasta märksõnaks Lääne-Viru maakonna ühistranspordis olid nn "linnaliinid" (nr 1, 2, 3 ja 5). Maavalitsusele eraldatud ühistranspordi dotatsiooni jagamisel 2008.a algul arvestas Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium maakonna töömahust välja nn Rakvere linnaliinid (ehk maakonnaliinid nr 1, 2, 3 ja 5), kuna nimetatud liinid kulgevad peamiselt Rakvere linna territooriumil. Hiljem sai maavalitsus riigilt raha juurde, kuid pidi siiski tegema kärpeid maakonnaliinidel umbes 300 tuh liinikilomeetri ulatuses, et saada hakkama 2008. aasta lõpuni eraldatud dotatsiooniga. Sellega seonduvalt ning lisaks kütusehindade tõusuga aasta esimesel poolel tõstis maavalitsus aasta jooksul 2 korda bussipiletite tariife. Jätkuvalt jäi õhku rippuma küsimus, kes korraldab alates 2009. aastast maakonnaliinide nr 1, 2, 3 ja 5 vedude jätkamiseks riigihanke. Maavalitsus pakkus riigihanke korraldamist alates 2008.a aprillist Rakvere linnavalitsusele, kuna ka ministeerium tõlgendas, et valdavalt ühe omavalitsuse territooriumil kulgevad avalikud liinid on selle omavalitsuse korraldada.

Novembris saadi lõpuks kolmepoolsele kokkuleppele Rakvere linna, maavalitsuse ja ministeeriumiga, et maavalitsus kuulutab riigihanke välja. Kokkulepet aitas saavutada Rakvere linna nõusolek toetada nimetatud liine oma eelarvest ka 2009.aastal. Lisaks linnale nõustus kõnealuseid liine toetama ka Rakvere vald. Detsembris kuulutati maavalitsus välja riigihanke vedaja leidmiseks üheks aastaks.

Ühistranspordidotatsiooni suurus 2008.a oli 16 750 000 krooni, liinimaht u. 2,5 miljonit liinikilomeetrit. Maavalitsus sõlmis 2008.a avaliku teenindamise lepinguid 5 vedajaga. Ühistranspordi valdkonnas on kokku lepinguid 9. Maavalitsus väljastas 2008.a 2 ühistranspordiluba ja 8 sõidukikaarti.

Mais muutus ühistranspordispetsialisti vahetus: ühistransporti hakkas koordineerima Martin Keskküla.

ARENGUVALDKOND

Maavanem kinnitas märtsis **Lääne-Virumaa arengustrateegia 2007-2015**. Enne seda toimus kooskõlastamisring, kus maakonna 14 omavalitsuste volikogu andsid oma nõusoleku. Nõusolekut ei andnud Tapa vallavolikogu, kuna ei leidnud alust maakondliku strateegia kooskõlastamiseks.

Novembris toimus Mädapeal **maakonna arengukonverents "Kompetentne maakond"**. Ettekannetega esinesid maavanem Urmas Tamm, Tartu Ülikooli prof. Urmas Varblane, Siseministeeriumi regionaalpoliitika büroo peaspetsialist Sigrid Soomlais, OÜ Geomedia juhatause esimees Rivo Noorkõiv, AS Viru Õlu tegevjuht Ott Licht, Kymenlaakso esindus Eestis juhataja Pekka Linnainen, HTMi kutseharidus talituse juhataja Kalle Toom, Tallinna Tehnikaülikooli ehitusmaterjali õppetooli juhataja Lembi Raado, Tallinna Tehnikaülikooli Toiduainete instituudi direktor Raivo Vokk, Tallinna Ülikooli Tervisteaduste ja Spordi Instituudi dots. Kaarel Zilmer ja Tartu Ülikooli Ökoloogia ja Maateaduste Instituudi professor Tõnu Oja.

Arengukonverentsi tingis vajadus määratleda, millised on maakonna tugevused ja spetsialiteedid, mida tasuks maakonnas edasi arendada, et nende arendamiseks euroraha taotleda. Esinejate arvamused jagunesid maakonna kompetentside selgitamisel kolmeks: ühtede meelest on selleks ehitusmaterjalide tootmine, teiste arvates toiduainete tootmine ning kolmandate jaoks rekreatsioon ja turism.

Programmide menetlemine

Mitmete programmide menetlemise korrad näevad maavanemale ette vastava maakondliku komisjoni moodustamise, kes hakkab taotlusi vastu võtma, neid (eel)hindama, vajadusel omavalitsusliiduga kooskõlastama ja pingeritta seadma. Seejärel edastab komisjon pingereastatud taotlused vastavale instantsile edasi.

Kohaliku omaalgatuse programmi menetleb samuti vastav maakondlik komisjon. 2008. aasta I voo saabus 57 projektitaotlust, millest rahastati 43 projekti. II voo saabus 34 projektitaotlust, rahastati 27. Aruandluse ja kontrolliga tegeleb jooksvalt maavalitsus.

Meetmesse 3.2 "Külade taastamine ja arendamine" esitati maakondlikule hindamiskomisjonile 29 taotlust. PRIA kontrolli ei läbinud 2 projekti. Maakondlik hindamiskomisjon jättis rahastamata veel 2 projekti. Kokku rahastati 25 projekti kogusummas ligi 17 miljonit krooni.

"**Kohalike avalike teenuste arendamise**" (uuema nimega nn KOIT-kava) meetmesse esitati maakondlikku pingerikka 2008.a 20 eeltaotlust. Neis taotleti mitmesugusteks tegevusteks kokku 330 milj krooni. Programmi menetlemine ja maakondliku komisjoni moodustatud projektide pingerida aga tekitas palju tüli pingereas tõenäoliselt mitterahastatavatele kohtadele jäänud omavalitsuste seas. Lääne-Virumaa omavalitsuste liit ei kooskõlastanud seetõttu Siseministeeriumile esitatud pingerida. Ka esitati rida kaebusi komisjoni töö kui hindamismetoodika kohta. Neist põhjusist tulenevalt kinnitas Vabariigi Valitsus Lääne-Viru pingerea viimasena koos Tartu, Harju ja Jõgevamaaga alles 2008.a augustis. Siseministeerium muutis ühe eeltaotluse punkte võrreldes maakondliku komisjoni otsusega, mis tõstis eeltaotluse ühe koha võrra ja võimaldas taotluse arvata nn reservprojektide hulka, lootuses seda rahastada programmi I voo ülejääkidest või II vooorst.

Hajaasustuse veeprogramm. Programmi menetlemise käigus sõlmiti riiklike vahendite kasutamise lepingud 13 omavalitsusega. Protsessi paremaks läbiviimiseks korraldas maavalitsuse 3 infopäeva. Programmi taotlused võtsid vastu kohalikud omavalitsused septembris. Vaatamata suhteliselt pikale taotluste vastuvõtuajale oli huvi programmi vastu paiguti erinev. Üks põhjusi võis olla see, et paljude inimeste jaoks oli see esimene kogemus taolises programmis osaleda. Oli valdu, kus huvi oli leige (Tapa ja Sõmeru vallas) ja tuli korraldada täiendavaid vooorusid. Teistes jälle oli konkurents tugev, nagu Rakke, Vihula, Väike-Maarja vallas. Täiendavad vooorusid tekitasid omakorda olukorra, kus raha lõpuks nappis. Kokku laekus 139 taotlust kokku (9,6 miljoni kr), millest rahuldati 101 toetust kogusummas 6,5 miljonit krooni. Programmi menetlemise kohta laekus üks kaebus kohaliku omavalitsuse peale, mida ei rahuldatud.

Meetme 1.1 „Koolitus- ja teavitustegevus“ menetlemine. Kuna hindamiseks esitatud 3 projekti soovitud taotluste kogumaht jäi alla maakonna võimaliku mahu (350 tuh kr), siis hindamiskomisjon tegi ettepaneku rahastada kõik vastavaks tunnustatud taotlused.

Muu tegevus

Aprillis valmis koostöös RMK Sagadi Metsakeskusega Lääne-Viru **väärtuslike maastike trükis** koos õppevihikuga. Trükise väljaandmist rahastas maavalitsuse kõrval SA Keskkonnainvesteeringute Keskus.

TURISMIALANE TEGEVUS**Maakonna turismialase tuntuse suurendamine**

Veebruaris osales maakond turismimesil TourEst, kus maakonna pinnal (100 m²) oli 14 eksponenti. Põhitöö ja ettevalmistus turismimesile minekul ja osalemisel tegi ära maavalitsus.

Valmis turismikaart (paberandjal) ettevõtete reklaamidega koostöös Rakvere Linnavalitsusega.

Turismialase kompetentsuse suurendamine

Aprillikuus toimus maavalitsuse eestvedamisel turismiasjaliste ja majutusasutuste õppepäev, mille raames tutvustas OÜ Maaturism esindaja Varri Väli osalejatele majutuse järgustamissüsteemi ja Anne Samlik turismitrende ning külastati maakonna turismiettevõtteid.

Maavalitsus korraldas oktoobris Eismal turismifoorumi „Kultuur (turismi)turule!“, kus räägiti kultuuriürituste turunduse vajalikkusest ja kasulikkusest turismiettevõttele ning toodi konkreetseid näiteid mujalt Eestist.

Turismikonkursid

Lääne-Viru Maavalitsus ja SA Lääne-Viru Arenduskeskus valisid kahe tunnustustiitli jaoks kaks väärilist saajat. Turismi koostegu 2008 oli Kunda rannas 2008.a toimunud sõbralaat ja turismitegu Käsmus peetud esimese Viru folkfestivali Viru Folk.

Turismivaldkonna arendamine ja koostöö

Maavalitsus osales maakonna teenindusklastri (turismi- ja kultuur) projekti ettevalmistamises. Selle ettevalmistuse käigus sõlmiti partnerite vaheline konsortsiumleping.

PLANEERIMINE**Teemaplaneeringud****„Maakonna sotsiaalne infrastruktuur“ koostamine**

2008.a jätkus Lääne-Viru maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu „Maakonna sotsiaalne infrastruktuur“ koostamine. Teemaplaneering koostati üleriigilise planeeringuga „Eesti 2010“ seatud eesmärkide elluviimiseks, tagamaks Lääne-Viru maakonna elanike põhivajaduste rahuldamine igapäevaste sotsiaalteenuste kättesaadavuse näol. Teemaplaneering täpsustab ja täiendab kehtivat maakonnaplaneeringut. Planeeringu konkreetne eesmärk on soovitud kujul otstarbekamate lahenduste leidmine teenuste kättesaadavuse tagamiseks erinevatele tüüpidele maakonna piirkondadele. 2008. aastal toimus töörühmaga planeeringulahenduste väljatöötamine. Detsembris esitati

teemaplaneeringu kooskõlastamiseks asjaomastele ministeeriumidele, naabermaakondadele ning maakonna omavalitsustele.

Maakonnaplaneeringu "Maakonna rannikuala" koostamine

2008.a alustas maavalitsus koos mereäärsete omavalitsuste (Vihula, Viru-Nigula ja Kunda) ja maakonna keskkonnateenistusega rannaalade teemaplaneeringu ettevalmistamisega. Selleks kaasati partnerina Vest-Agderi maakonna administratsioon Norra Kuningriigist ja esitati Norra ja Euroopa Majanduspiirkonna finantsvahenditest toetatavale regionaalarengu toetuskeemile taotlus „Lääne-Viru maakonnaplaneeringu „Lääne-Viru maakonna rannikuala” rahastamiseks.

Projekt kiideti heaks 2008.a novembris, 2009.a jaanuaris algasid esimesed tegevused. Projekti rahaline maht on 1,3 milj krooni (sh toetus 1,1 milj kr). Projekti eesmärgiks on mainitud planeeringu koostamine kogu maakonna rannikuala ulatuses ning sätestada piirkonna tervikliku territoriaalse arengu põhisuunad ja tingimused lähemaks 10-15 aastaks.

Järelevalve teostamine üld- ja detailplaneeringute üle

2008. aastal teostas maavanem järelevalvet Väike-Maarja valla üldplaneeringu üle, mis sama aasta novembris kehtestati.

31.01.2008.a seisuga oli maakonnas kogu omavalitsuse territooriumi kohta koostatud üldplaneeringud kehtestanud 11 omavalitsust 15-st. Planeerimisseaduse alusel pidanuksid omavalitsused tagama üldplaneeringu kehtestamise linnades 2006. aastaks ning valdades 2007.a 1. juuliks. Vaatamata seadusest tulenevale nõudele puudusid 2008.a lõpu seisuga üldplaneeringud neljal omavalitsusel (Rakvere linnal, Tapa, Rakvere ja Rägavere valla). Rägavere valla oli probleemiks kooskõlastuse saamine, kuna vald asub aktiivsete põlevkivivarude peal. Lõpuks ta selle siiski sai.

2008. a teavitati maavanemat detailplaneeringute algatamisest 81 korral ja nende kehtestamisest 57 korral. Planeerimisseadusest tulenevalt teostab maavanem detailplaneeringute üle järelevalvet ning määrab riigiasutustega kooskõlastamise vajaduse. Kooskõlastuste vajaduse määramist teostas maavanem 2008.a 33 korral. Järelevalvet teostati 39 detailplaneeringu üle.

Maavalitsus osales aasta jooksul detailplaneeringute koostamisega seotud nõupidamistel ning avalikel aruteludel. Võrreldes 2007. aastaga hakkas 2008.a maakonnas planeerimistegevus vähenema.

Koostöös Siseministeeriumiga toimus novembris omavalitsuste spetsialistide infopäev, kus räägiti riigikohtulahenditest planeeringute koostamisel ja kohalike omavalitsuste rollist planeeringute koostamisel.

INFOTEHNOLOOGIA VALDKOND

Maakonna internetiühendusega varustamine

Maakonna internetiseerimisel viis maavalitsus läbi erilahenduste riigihanke, misjärel alustas Norby Telecom teenuse pakkumist Vihula vallas Karula mastist.

2008. aastal alustas Elion Ettevõtte AS täiendavalt teenuse pakkumist Laekveres, Tamsalus Sääse mastist ja Viru-Nigulas Pada mastist, samuti lisandus täiendav mast Tapale.

2008. aastal oli osakondade poolt taotletud ja planeeritud töid teostatud 370 000 krooni ulatuses. Töödeks oli arvutivõrgu riist- ja tarkvara arendustegevus ning uute programmide kasutusele võtmine (WINDOWS VISTA, OFFICE 2007).

Omavalitsuste nõustamine andmebaaside registreerimisel ja ISKE juurutamisel.

Maavalitsuse IT-alane teenindamine

2008.a juurutati uus Postipoisi tarkvara ja toimus üleminek digitaalsele asjaajamisele ning dokumentide vahetamisele. Toimus liitumine dokumendivahetuskeskuse (DVK) ja Sertifitseerimiskeskusega. Maavalitsuse andmebaasid registreeriti RIHA registris.

Alustati serverite virtualiseerimist, tarkvara ja riistvara uuendamist IT riistvara kulude vähendamiseks. Soetati uued võrguseadmed ja tõsteti sisevõrgu kiirust 1000 Mbit-le.

Teostati infosüsteemide igapäevase kasutamisega (ekspluatatsiooniga) seotud riistvaravahendite (tarvikute) ja varuosade (disketid, mälukassetid, värvi- ja lindikassetid jt.) vahetamist.

Toimub pidev arvutivõrgu administreerimine, hooldus, varundamine ja arendamine. Vajadusel on remonti saadetud arvuteid ja arvutikomponente. IT riskide maandamiseks oli väljatöötamisel 600 meedet (taasteplaanid, arvutivõrgu-eeskirjad, rakendusaktid).

Samuti uuendatakse pidevalt arvutites tarkvara (viiruste- ja troojatõrje programme) ning teostatakse draiverite ja arvutikomponentide asendamist. Litsentseeritud tarkvara arvestuse pidamisel viidi läbi iga-aastane tarkvara audit. IT-hoolduslepingute sõlmimine: tarkvarele ostupakkumiste esitamine ning tugitööde lepingute sõlmimine (Persona, Winlex, Postipoiss, ATP jne.).

Täiendati intraneti võimalusi, kuhu lisati osakondade ja puhkuste kalendrid.

MAAOSAKOND

Maareformi läbiviimine

Lääne-Viru maakonna piiridesse jääb 36 2779,7 ha maad, oleme territooriumi suuruselt kolmas maakond Eestis. 1991. aasta novembris alanud maareformi käigus on maakonna pindalast maakatastrisse kantud 90%, maakond on selle näitajaga maakondade hulgas jagamas 5.-7. kohta koos Järva- ja Pärnumaaga.

Maa katastrisse kandmine

Maakonna kohalikest omavalitsustest on maa katastrisse kandmise protsent suurim Laekvere vallas – 96% ja väikseim Kunda linnas – 44,5%. 90% ja rohkem omavalitsuse haldusterritooriumist on katastrisse kantud veel Rägavere, Vinni, Kadrina, Tamsalu ja Rakvere vallas. Väikseim kogus registreerimata maad on Rakvere linnas- 234 ha, suurim Vihula vallas - 5030 ha.

Iseloomustades 2008. aastat maareformi tegevuste lõikes, saab öelda, et peamisteks olid maa ostueesõigusega erastamine, vaba metsa- ning põllumajandusmaa erastamise pooleliolevate menetluste lõpuleviimine, tuntavalt aktiveerumine iseseisva kinnistuna väärtust mitte omava maa ehk nn. ribade erastamine. Järgnesid maa riigi omandisse jätmise selle kasutusvaldusega koormamise, hoonestusõiguse seadmise ja riigi maareservi müügi eesmärgil. Munitsipaalomandisse on antud esimesed teede ja tänavate alused maad, sotsiaalmaa munitsipaalomandisse andmine on aga seiskunud neis omavalitsustes, kus puudub üldplaneering. 2008. aastal selgitasid vabu põllumajandusmaid kasutusvaldusega koormamise eesmärgil välja Rakke, Sõmeru, Vinni ja Tamsalu vallad.

Järeilmaksude laekumise tagamine

Ka 2008.a on jätkuvalt maavanema ja maaosakonna mureks lubamatult suured võlad erastatud maa eest järeilmaksuga tasumisel. Peaaegu aastaringiselt on pidamisel olnud 2440 hüpoteeki. On maaomanikke, kes tasuvad maa eest osaliselt või täies ulatuses ennetähtaegselt, samas on igal nädalal sõlmitud mõni uus järeilmaksuga maa erastamise leping. Maakonnas erastatud maa eest on riigil saada üle 250 miljoni krooni, graafikujärgsete võlgnevuste kogusumma on üle 6 miljoni krooni.

Reformimata riigimaa valitsemine

Maavanem õigusvastaselt võõrandatud maa tagastamise, erastamise, maa munitsipaalomandisse andmise ja riigi omandisse jätmise taotlusteta maa ajutise valitsejana on 2008. aastal peamiselt andnud nõusolekuid tehnovõrkude ja – rajatiste paigaldamiseks (143 korral), ühekordsete ürituste korraldamiseks (6 korral) ja põllumajandustoetuste ning põllumassivide registrisse kantud maa ajutiseks kasutamiseks (185 lepingut).

KANTSELEI

Lääne-Viru Maavalitsuse osalemine riigi nimel kohtuasjades

Maavalitsus on u. 2400 hüpoteegi pidaja. Nimetatud hüpoteegiga on tagatud võlg, mis on inimestel, kes on maad järeilmaksuga ostnud. Maksete mittelaekumise korral pöördub maavalitsus kohtusse. 2008.a. pöördus maavalitsus kohtusse 12 korral maksekäsu kiimnetlemiseks. Kolmel juhul tasus võlgnik võla ja menetlus lõpetati. Kolmel juhul mõisteti välja kokku 40 486 krooni. Kahel korral pöördus maavalitsus kohtusse hagimenetluse korras võlgade sissenõudmiseks, kus mõisteti riigi kasuks välja 130 088 krooni.

Kuus maksekäsu kiimnetlemist läksid üle 2009.a. aastasse. Ühes tsiviilasjas osaleb maavalitsus Eesti Vabariigi nimel kostjana. Asi puudutab maareformi ning maa erastamist.

Maavalitsus osaleb ka pankrotimenetluses, mis seotud maa järeilmaksuga ostnud võlgnike pankrotistumisel. 2008.a. osales maavalitsus kahes pankrotimenetluses, kus riigi nõudeid tunnustati summas 1 329 283 krooni.

Kuuel korral osales maavalitsus kohtus puudutatud isikuna perekonnaõiguseasjades, mis seotud alaealistega.

Haldusasjades oli 2008.a. menetluses maavanema protest Vinni Vallavolikogu otsuse peale, mis rahuldati. II astme kohus jättis I astme otsuse jõusse ning Riigikohus ei andnud menetlusluba. Ühes haldusasjas on kaebus esitatud maavalitsuse juures asuva omandireformi komisjoni otsuse peale. Kaebus puudutab õigusvastaselt võõrandatud vara tagastamise avalduse menetlemist, mis laekus alles 2008.a. mais. Protsess jätkub 2009.aastal.

Järelevalve kohaliku omavalitsuse korralduste ja otsuste üle

Maavanemal on õigus teostada järelevalvet kohaliku omavalitsuse üksikaktide üle. 2008.a. oli regionaalminister volitanud oma käskkirjaga Lääne-Viru maavanemat teostama järelevalvet Loksa linna üksikaktide üle. Põhjuseks, et Loksa linna pea on Harju maavanema abikaasa, mistõttu volitati järelevalvet teostama Lääne-Viru maavanem. 2008.a. teostati 3 korral Loksa Linnavolikogu otsuste üle järelevalvet, kus ühel juhul tehti vastavasisuline ettepanek viia otsus seadustega kooskõlla.

Täiendavalt teostati kodanike avalduste alusel 9 järelevalvet kohalike omavalitsuste üksikaktide üle ning tehti 7 juhul ettepanek viia otsus või korraldus seadustega kooskõlla, mis täideti. Ühel juhul menetlus lõpetatud ja tehtud märgukiri. Kahel juhul menetlus lõpetatud.

Perekonnaseisutoimingute teostamine

Sünni- ja surmaaktide koostamine. Maavalitsuses koostati 2008.a 219 sünniakti, kontrolliti 484 omavalitsuste akti, põlvnemise avaldusi koostati 167, registreeriti 265 omavalitsuse põlvnemise avaldust. Algses sünniaktis tehti muudatusi 44 korral seoses põlvnemise kindlakstegemisega, 13 korral seoses põlvnemise tuvastamisega kohtus ja 10 korral seoses lapsendamisega.

Maavalitsuses koostati 370 surmaakti ja kontrolliti 547 omavalitsuse surmaakti.

Abieluaktide koostamine. Maavalitsuses võeti vastu 221 abiellumise avaldust, koostati 210 akti, kontrolliti ja/või sisestati 11 vaimuliku akti, väljastati 17 abiellumist tõkestavate asjaolude puudumise tõendit abiellumiseks välismaal.

Väljastati 17 korral väljavõtteid rahvastikuregistrist välismaale esitamiseks.

Abielulahutuse aktide koostamine

Maavalitsuses võeti vastu 115 avaldust, koostati 99 akti ühise avalduse alusel ja 6 akti koostati vanade, enne 1995. aastat tehtud kohtuotsuse alusel.

Uue isikunime andmise avalduse koostamine: uue isikunime andmise avaldusi/toimiku koostamisi oli 22.

Muu töö perekonnaseisudokumentidega: aktikande (vigade) parandusi tehti toimikuga 12 ja lihtmenetluse korras 271.

Töö arhiivsete aktidega: kodanike avaldusi võeti vastu 988, avalduste alusel korduvaid tunnistusi (sünni-, surma-, abielu- ja abielulahutuse tunnistusi) väljastati kokku 628, avalduse alusel arhiivitõendeid 553.

Täidetud juriidiliste isikute avaldusi oli 246.

Rahvastikuregister

Rahvastikuregistri andmebaasi sisestati 4363 arhiivset akti.

Rahvastikuregistri e-teenuseid (nt akti sisestamise tellimine, nime sobivuse päring, korduva dokumendi tellimine) kasutati 20 korral, 11 avaldust on täidetud ja 9 tagastatud (s.t ei olnud esitatud täitmiseks võimalikul moel).

Rahvastikuregistri andmete sisestamine, täiendamine ja registri kvaliteedi tõstmine (viga parandamine, andmete täpsustamine jms) toimus aastaringelt.

Üks rahvastikuregistrupidajate töövaldkondi on ka kohalike omavalitsuste registripidajate nõustamine ja vajadusel ka nende abistamine rahvastikuregistrilastes toimingutes.

Viimastel aastatel on igal aastal toimunud rahvastikualaste andmete kogumine, koostamine rahvastikufoorumi ja siserände analüüside, aastaraamatu koostamise jm otstarbeks.

Maavalitsuse avalikkussuhted

Maavalitsuse töö kajastamine meedias

Maavalitsus on edastanud iganädalaselt eelinfot nii meediale, Riigikantseleile, Siseministeeriumile kui ka teistele koostööpartneritele. Pressiteateid koostati aasta jooksul kokku 123, lisaks artikleid mitmesugustel teemadel.

Teistest valdkondadest enam leidsid meedias kajastamist ja tunti meedia poolt huvi hariduse ja ühistranspordi ning rahvastikutemaatika kohta.

Aastaringelt (v.a suvekuudel) oli Raadio Viru eetris kord nädalas pooletunnine saade „Maakonnaminutid“, kus maavalitsuse spetsialistid rääkisid oma valdkonna aktuaalsetel teemadel.

Maavalitsus annab välja alates 1993.aastast maakonna aastaraamatu. Ka 2008.a koostas maavalitsus maakonna aastaraamatu, kus leidsid kajastamist üle 20 erineva valdkonna.

Avaliku teabe seadusest tulenevalt peab maavalitsus oma veebilehte. Maavalitsuse kodulehe toimunud peamiseks muudatuseks võib pidada maakonna informatsiooni puudutava osa üleviimist uude maakonna infoportaali.

Maakonna tuntuse tõstmine

Maakonna infoportaali käivitamine

Suurimaks tööks 2008. aastal oli maakonna infoportaali käivitamine mai algul ja selle edaspidine töölesaamine.

Vajadus ühtse, maakondlikku infot koondava portaali järele on olnud Lääne-Virumaal juba aastaid. Maavalitsuse kui ühe asutuse kodulehel on täita omad ülesanded, ka oska inimesed maavalitsuse kodulehelt maakonna kohta käivat infot otsida.

Aasta jooksul sisestati portaali enamuse valdkondade andmed. 9 kuuga, mis portaali 2008.a töös oli, sisestati 700-800 uudise ringis ning hakkas tööle infoportaali kultuurisündmuste kalender, mis edastas teavet u. 1200-1300 sündmuse kohta.

Positiivseks võib lugeda ka saadud tagasisidet: tekkis oma infosaatjate ring, samuti asusid mitmed asutused muutma informatiivsemaks oma kodulehti.

Lahtiseks on jäänud küsimus spordisündmuste kalendri loomise kohta portaalis. Praegu on see maakonna spordiliidu kodulehel. 2008.a tehti ettevalmistusi saamaks infoportaalile ka võõrkeelsed osad turismivaldkonna paremaks tutvustamiseks.

Kuigi portaalile otsiti vahepeal ka administraatorit, on seni kogu töö ära tehtud maavalitsuse oma jõududega.

Portaali on aidanud rahastada lisaks maavalitsusele ja maakondlikule arenduskeskusele ka kohalikud omavalitsused.

Maakonna tunnuslause

Koos infoportaaliga viidi lõpule maakonna tunnuslause teema. Aastaid varem konkursi korras maakonnale tunnuslause otsimine ei olnud kõige tulemuslikum, ehkki huvi oli suur. Seepärast pöördus maavalitsus Linna Priimäe poole palvega töötada välja tunnuslause, selle kasutamise põhimõtted ja –viisid. 2008.a kevadel jõuti töödega sinnamaale, et võis maakonna tunnuslause „Lääne-Virumaa – kõige eestim“ avalikuks kuulutada.

Maakonna nn vapiirituse (Viru säru folkloorifestival) suurema tuntuse tõstmiseks sõlmis maavalitsus maakonna ettevõtjatega (AS Rakvere Lihakombinaat, AS Hallik, AS Viru Ölu (karastusjookidel) kokkulepped, kus nad kajastasid oma toodangul viru säru logo. Ettevõtmist hinnati kordaläinuks.

RAHANDUSOSAKOND

Maavalitsusele eraldatud rahaliste vahendite kasutamine

Osakonna tegevuse peamiseks eesmärgiks on maavalitsusele eraldatud rahaliste vahendite sihipärane ja efektiivne kasutamine ning tõepärase aruandluse koostamine.

Rahandusosakond peab arvestust nii maavalitsuse tegevuskulude kui ka erinevate projektide, lepingute ja sihtotstarbeliseks kasutamiseks eraldatud vahendite kasutamise üle.

Lisaks eraldatud vahendite kuluarvestusele laekuvad erinevad tulud läbi maavalitsuse riigituludesse. 2008.a. laekus tuludena 23,2 milj. krooni. Maavalitsuse poolt osutavate teenuste eest laekus riigilõivu perekonnaseisutoimingutelt 183,9 tuh. kr. ning bussiveo liinilubade ja sõidukikaartide väljastamisest 15,1 tuh. kr, kasutusse antud ruumidest laekusid rendisummad 46,1 tuh. kr., laekumised riigivara müügist 575 tuh. kr (üks maatükk ja Vaeküla Kooli korterid), hoonestusõigustasu laekumised 34,9 tuh. kr. Maade müügist laekus 20,6 milj. kr, mis kanti stabiliseerimisreservi ja omandireformi reservfondi. Maavalitsuse enda omatulu laekus 1 milj. krooni.

Maavalitsuse tegevuskulude kinnitatud summa 2008. aastaks oli suurem kui kunagi varem - 13,64 miljonit krooni, millest personalikulud moodustasid 10,46 milj. kr (76,7%) ja majanduskulud 3,17 milj. kr. Kuid riigi majanduslik olukord hakkas halvenema, koostati lisaelarve, mille tulemusena maavalitsuse eelarve vähenes 157,5 tuh. kr. Kokku hoidsime majanduskulude arvelt. Aasta lõpu poole oli selge, et majanduslik olukord halveneb veelgi ja tarvis oli leida meetmeid 2009.aasta kokkuvõtteks. Vastu võeti otsus koosseisude optimeerimiseks ning töö ümberkorraldamiseks. Kogu personali- ja majanduskulu kokkuvõtte ning Siseministeeriumi lisaraha kulutati koondamishüvituste väljamaksmiseks.

Sihtotstarbeliste toetustena eraldati 2008.a erinevate ministeeriumide ja riiklike ametite poolt maavalitsusele kokku 41,9 milj. krooni. Suuremad projektid olid: ühistranspordi dotatsioon 16,7 milj. krooni; Sotsiaalministeeriumist laste riiklikuks hoolekandeks, lapsehoiuteenuseks ning abivahenditeks puuetega inimestele 17,2 milj. kr; Eesti Noorsootöö Keskuselt 996,3 tuh. kr. avatud noortekeskustele, nõustamiseks ja teavitamiseks, alaealiste komisjonide tegevuseks; Kultuuriministeeriumist toetus tervisespordile ning koolidele ujumise algõpetuse toetuseks ja Ebavere Tervisespordikeskusele 1,11 milj. krooni; Tervise Arengu Instituudi poolt südame- ja veresoonekonnahaiguste ennetamise, HIV/AIDS programmi tegevuseks ning ümastiennetustegevuseks 417,13 tuh. kr.; Eesti Haigekassalt traumade ennetustööks 141,1 tuh.kr.; Siseministeeriumi poolt maakondlikuks arendustegevuseks 536 tuh. kr. ning kohaliku omaalgatuse programmideks 1,57 milj. kr; veeprogrammi käivitamiseks 2,25 milj. kr. ning paljud muud väiksemamahulisteks projektideks.

Osakonna töö üheks valdkonnaks on ka **järelevalve teostamine kohalikes omavalitsustes riigieelarvest eraldatud sihtotstarbeliste vahendite kasutamise üle**, eelkõige toimetulekutoetuste ja investeringutoetuste kasutamisel. Järelevalve toimus Viru-Nigula, Tapa ja Kadrina vallas.

Koos lastekaitse spetsialistiga toimus järelevalve ka MTÜ Kirilill Rakvere Lastekodus ja MTÜ Maria Lastekeskuses, kus eesmärgiks oli riigi poolt eraldatud toetuse sihipärase kasutamise kontrollimine.

Rahandusosakonna spetsialistid kontrollisid ka Kultuuriministeeriumi ja Eesti Noorsootöö Keskuse poolt maavalitsusele eraldatud toetuste kasutamist spordi- ja noorsooorganisatsioonide poolt.

Rahandusosakond koostab **kohalike omavalitsuste eelarvete täitmise analüüse kvartalite lõikes**, mis edastatakse elektrooniliselt kõikidele omavalitsustele.

Igakuuliselt koostatakse omavalitsuste eelarvete täitmise koondaruanded, et esitada need Rahandusministeeriumile.

Maakondlike spordi- ja kultuuriobjektide investeringute pingerea moodustamine

Maakonna kultuuri- ja spordiobjektide kohta koostatakse kord aastas investeringute pingerida, mis kooskõlastatakse omavalitsusliiduga ning esitatakse Kultuuriministeeriumile. Sageli jäävad aga maakonna prioriteetsed objektid hoopis rahastamata ning nimekirja tekivad maavalitsuse arvates vähemolulised objektid (sellist pikemalt kohalike omavalitsuste eelarvete täitmise peatükis).

Riigivara kandmine registrisse

Oluliseks tegevuseks on maavalitsuse valitsemisel oleva riigivara tegelik seis vastavusse viimine riigivararegistri andmetega.

Riigivararegistris on registreeritud kõik üle 50 tuh krooni maksumusega põhivarad ja kinnisvarad. Kõik muudatused nimetatud varadega registreeritakse riigivararegistris. Pidevalt suureneb maade hulk, mis jäetakse riigiomandisse kasutusvalduse seadmise eesmärgil. Registrisse kuuluvad kandmisele sellised maatükid ning ka kasutusvalduse seadmise ja hoonestusõiguse lepingud kasutajatega.

Järelmaksuga erastamise (hüpoteekide) arvestuse pidamine maade müügilepingute üle

Väga oluliseks tegevuseks osakonnas on riigimaa järelmaksuga erastamise (hüpoteekide) arvestuse pidamine maade müügilepingute üle.

Rahandusosakonnas peetakse analüütilist arvestust kõikide võlgnike osas. Seisuga 31.12.2008.a. on arvel järelmaksunõudeid 249 milj. kr. ulatuses, töös on 2446 toimikut. Võlgnevuse summa aasta lõpu seisuga oli 5,3 milj. kr, tasumata lepingute arv 242 tk.

Riigi esindajana osaleb maavanem maaparandusühistute koosseisus liikmena ja rahandusosakonna ametnikud koordineerivad koostööd maaparandusühistute ja riigi vahel. 2008.a. lõpu seisuga on riik esindatud 6 maaparandusühistus.

Lääne-Viru Maavalitsuse kaudu finantseeritud tegevused 2008. aastal

2008.a. eraldati Lääne-Viru Maavalitsusele erinevate eelarvete, projektide ja sihtotstarbeliste eraldistena kokku 56 992 500 krooni. (2007.aastal 60 604 500 krooni.)

	Summa tuh kr
Maavalitsuse ülalpidamine (sh personalikulud 10,46 milj. kr, majanduskulud 3,17 milj. kr)	13 529,0
Materiaalsete põhivarade soetamine ja renoveerimine	165,0
Õppelaen	9,2
Muud üritused	143,6
Omatulu	1 396,2
Maavalitsuse kaudu eraldatavad riigieelarvelised toetused:	
Ühistranspordi dotatsioon	16 750,0
Sotsiaalministeerium:	17 215,2
Laste riiklik hoolekanne	10 998,0
Lapsehoiuteenuse tasustamine	1 890,8
Proteesid ja ortopeedilised abivahendid	4 326,4
Siseministeerium:	281,4
Lapsehoiuteenuse osutamise infosüsteemi kasutusele võtmise kasutajakoolitus	90,0
Dokumendihaldus	68,0
Koondamishüvitis	120,0
Maaparandusühistute osa- ja liikmemaksud	3,4
Eesti Noorsootöö Keskus:	996,3
Avatud noortekeskuste projektikonkurss	304,4
Noorte karjääriinõustamine	152,6
Noorteinfo korraldamine maakonnas	224,2
Noortekogu tegevuse toetamine	30,0
Alaealiste komisjoni projektikonkurss	285,1
Haridus- ja Teadusministeerium (nõustamiskomisjoni tegevuse toetamine)	109,6
Kultuuriministeerium:	1 109,3
Toetus harrastusspordile	444,7
Algklasside ujumise algõppe programm	214,6
Regionaalsete tervisespordikeskuste programm (Ebavere Tervisespordikeskus)	450,0
Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus:	
Hajaasustuse veeprogramm	2 250,0
Kohaliku omaalgatuse programm	1 566,9
Maakondlik arendustegevuse programm	536,0
Tervise Arengu Instituut:	417,1
Alkoholismi ja narkomaania ennetamine	100,0
HIV/AIDSi ennetamine	68,0
Südame- ja veresoonehaiguste ennetamine	249,1
Koolisporditoetus omavalitsustelt	318,3
Euroopa Liidu infoteavitustegevus	23,3
Eesti Haigekassa projekt „Traumade ja alkoholi tarbimise ennetamine Lääne-Viru maakonnas”	141,1
Projekti „Hädaolukorraks valmisoleku toetamine”	35,0
Kõik kokku	56 992,5

Allikas: maavalitsuse rahandusosakond